

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor.
Negyedévre 2 kor. 60 fill. = Egyszer csak ára 10 fillér.

Főszerkesztő:
Dr. Böhm Aladár.

Felolós szerkesztő:
Dr. Fuchs Lipót.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Pó-utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Női-sportolás és női-tornázás.

A női társaságokban, ha a test edzéséről van szó, mintaképpül az angol «sporting-lady» alakját állítják oda. Hát fogadjuk el mi is most a fenti mintaképet, nézzük, vajjon vannak-e hazánkban is «sporting-lady»-k?

Mindenekelőtt a tévedések elkerülése végett ki kell jelentenünk, hogy bizony vannak hazánkban is «sporting-lady»-k. Igaz ugyan, hogy távol állanak az angol leányoktól testi edzésük tekintetében, a fő azonban az, hogy elmondhatják magukról, hogy ők ilyen és olyan, meg amolyan sportot űznek.

E különbség a magyar és angol sportoló hölgyek között visszavezethető a kétféle nemzetbeli leányok testi nevelésére. Mert míg az angol leánykát fiatal korától kezdve, otthon is, a nevelőintézetben is, rendszeresen tornáztatják, mondhatni erősebben, mint nálunk a fiúkat, addig a mi leányaink bizony tornázás ezáltal a test egyetlen edzése helyett a legkülönfélébb sportot űzik valóságos szenvedéllyel. S itt tévedve, elfelejtik hölgyeink azt, hogy míg az angol leányok rendszeresen űzik a sportot s előkészülettől a tornázást, addig a mi magyar leányaink a sportnak csak egy bizonyos ágát űzik szenvedélyesen, a mi nem egyéb egyoldalú testgyakorlatnál s a mi állandóan, főként fejlődő korban űzve, nemcsak nem

hasznos, hanem egyesenes káros a szervezetre.

Hölgyeink esténként a szalonokban ülve, beszélgetésük közepette csak az egyesenes testtartású, széles vállú, piros arcú angol nőt látják maguk előtt, ki nyájasan rázza meg a feléje nyújtott kezét s azt hiszik, hogy azt a ladyt a tennisz, úszás, evezés sportja erősíté meg. Korántsem; az angol ladyk már fiatal korától kezdve rendszeres tornáznak s a test izmai egyenletes fejlesztésnek s állandó testi-gyakorlatoknak a teljesítésére vannak így otthon, mint az intézetben kényserítve.

S csakis ilyen célirányos és folytonos gyakorlatban lévő testizomképek állandó sportolásra később.

De hát mi is az a torna? Nem egyéb, mint a test erőinek céltudatos és egyenletes fejlesztése az erre alkalmas testgyakorlatok által. Hála Istennek, a már odajött eljutottunk, hogy a műveltség osztályban kezdik belátni, hogy a rendszeres testnevelés a gyermekkortól kezdve mindvégig szükséges és hasznos. De sajnos, ezt az elvet, nem tudni miért, csupán a férfinemű tornázókra ismerik el. Hát a nőknek nincsen szükségük erőre, egészségre, egyenes, sugár-növéstü testre, viruló arcszínre? A könnyedség, kecses mozdulat, fűrészes, ügyesség csupán a férfiak tulajdonsága legyen? Vagy a nőknek nincsen szükségük lelki-erőre, bátorságra, találékonyságra?

Nemde kénytelen mindenki beismerni, hogy éppen ellenkezően áll a dolog, mert az itt elősorolt tulajdonságot mind erősen megköveteljük a nőknél. Avagy talán a tornázás — a mely a férfit erősíti, ügyesíti, a fűt egészségessé teszi — a nőknél másként hat? Elég megnézni egy tornázó nőt s tüstént meggyőződhetünk az ellenkezőről.

Mi az oka tehát, hogy nálunk még most is alig lehet beszélni a nők rendszeres tornázásáról? Ennek több okát is adhatjuk. Először a női nevelést intéző körök, bár ma már e téren is öröndetes haladást észlelhetünk, csak nemrég jutottak a női-tornázás igazi útjára.

De nem állott be haladás a társadalmi téren. Keleti népek vagyunk e tekintetben is s így nehezen adjuk fejünkét az újításra. A társadalom mindegyik osztályában egyaránt maradi vélemény uralkodik a női tornázásról. A korosabbak egyesenes főlöleslegesnek tartják az ifjabbak tornázását, míg a fiatalok kissé resteskek s szívesebben elcsevegnek a szép tolettéről, a kedvesen végig táncolt bálokról.

Azt is felhozta a mamák, hogy nagyanyáink sem tornáztak s mily edzettek és egészségesek valának.

Ez így volt, csakohy nagyanyáink többet voltak szabad levegőn a mai leányoknál, mostak, kapáltak, kertészkedtek, a gazdaság körül foglalkodtak s mozgalmaskodtak és így bizony nagyon is

szorgalmasan s rendszeresen, bár nem is tudva, tornáztak; míg leányaink himenez, zongoráznak, regényt olvasnak, zsúroznak, stb. s így bizony — mert a délelőtti sétára is, a délutáni sétára is más-más toillete szükséges — még keveset is sétálnak. Ezért van sok vérszegény, köhécselő, beteges s gyorsan hervadó leányunk.

Pedig mily könnyen lehetne segíteni a bajon. Már az apró 2—3 éves kislánykát ki kell küldeni az udvarra, a kertbe játszani, hadd építsen, motoszkáljon a homokban, hóban. Mire iskolába kerül, ott a tornárokra játékkal kell foglalkoztatni őket az udvaron; később pedig, különösen nyáron, sok kirándulást kell velök tenni. Így aután leányaink is visszanyerik nagyanyáink arcúcsint s így elkészülve, a nem tálhajtott mértékben való sport sem fog megfágnani s nem fogja a leányoknak annyira féllett természet-szépségeit elcsúfítani s kifomálni, míg a szenvedélyes s rendszerelten sportolás bizony azt is megteszi.

Továbbá, ha már otthon vannak a leányzók s nem mehetnek ki a szabadba mindig, úgy otthon a házi-teendők közben is segíthetnek s így a test egy bizonyos, állandóan jöleső mozgáshoz szoknek. Nem szegyen ám a mosóteknő mellett állni, mert a mellet, hogy edzik a mozgással is testüket, elsajátítják a házi-teendők végzését is, s így

TÁRCA.

Az öngyilkosságról.

— Két felelőséval. —

— Írta és Székelykötelen tartotta át. Andrácz M.

II.

Negyvenkét nap telt el azóta, hogy volt szerencsem önököt, t hallgatóm, ártatlan öngyilkossági eszméimbe beavatni, a mióta e helyütt az öngyilkosságot bectelen cselekménynek jelentetnem ki, az önzórlom hiánya és a munkakerülés nemzete torzították.

De ki határozhatná meg azon emberlétek számát, a melyek ezen 42 nap alatt korunk ezen rákényszerítet ismét áldozottak estek? A folyók, folyamok, zsinagek és kötelek, a mérgek, pisztolyok, kések és török és a túlvilágra fuvarozó gyorszállítók minden egyet sereget számolhatnának csak is rá. Talán e pillanatban is, míg itt kedélyes nyugalomban az emberiség történetében mutatkozó eme természetellenes jelenségnek okát kutatjuk, egy kétségbeesett sorsfűdözött — folyamank melyében vagy a padlás magasában egyekszik az élet nyomászó terhétől megszabadulni. Talán

míg mi itt azon fáradozunk, hogy gondolatösvényünk eljötté fonalára ismét rátaláljunk s az tovább sodorjuk, valamelyik reményvesztett szenvedő életnek kussált fonalat próbálva éroszakosan szétmetszeni vagy keresztül szakítani. És míg mi itt beleejezt nap-nemk után a tudomány győgyárának szellemünk feliristós és szívetünk idtől csöppet kelenyik, a lélekek és szerelmenek valamely beteges talán gyorshatású csöppetek szeres be valamelyik győgyeszerében, vagy szétrombolja velök szellemet, gondolkodási képességét, hogy gyorsan liktető szívet épp oly gyorsan megbenntsa, megneimtsa.

Mindéz megismorhatat bennünket, de meg nem lep fel nem tünk. Mert a ki az öngyilkosságról felolvasat és vagy elmekédést ír és közöl, nem állítja magát azzal, hogy képes volna vele ezen ragályos betegséget kiirtani, vagy akár csak béklyóba venni. Nevetéges képzések volna, hogy az öngyilkosság járványát idtől állhatjuk gondolatok seregeinek sorfállyal. Hiszen az öngyilkosság nem Ázsiából vagy Afrikából behurcolt pestis, hanem Európánk benszülött gyermeke Némi okozati összefüggésben is áll ezen világrész civilizációjával. Mennél fejlettebb a civilizációnk, annál bonolyultabbak életviszonyaink, annál számosabbak szükségleteink, annál több a megbeszédhető oldala életünknek, annál több kiserítésül kell ekeles erőnknek megbirkózni.

Ársia vagy Afrika vad népei sokkal gyorlortórtabbak a gyilkolás terén, mint mi művelt európaiak, de a mielnék kelendőségnek és közkedveltségnek örvendő öngyilkosság nem az ő szájuk-ize szerint való. A mi minálunk az öngyilkosság tárgyalja, csak arra törekszik, hogy rámutasson a forrásra, a melyből ered és megjelölje a védekezéseket, a melyek elvokádni lehetnek, nem pedig arra, hogy szélesmedrű, rohamos folyású szóáradattal az öngyilkosságot elsodorja vagy megfúllassza.

Nem is törvényjavaslat az öngyilkosság, hogy more patrio agrum leheszen beszélni. Ha ezt akarnám megkiserleni, folyton-folyvást beszélnem kellene, a míg csak torkom bel nem szakad és tudóm meg nem pukkad. S mit érnek vele? Csak még egyet szeretnám az öngyilkossági esetek számát. Ezért hát inkább elégedjünk meg azzal, hogy rámutatunk a gyökerekre, melyekből az ön-

gyilkosság mérges hajtása fakad. Fentebb már megneveztek őket. Pessimizmusnak hívjuk az egyiket, álszeremnek a másikat. Az első az ember agyát foglalja el, a második a szívébe furakodik. Csak kellőleg fertőltentünk kell e két területet: az agyat és a szívet. Agynak a pessimizmusnak fellogatású miazmától megtisztogatás és szívetünk úde szelőttetésével az álszeremem főtő gázától megszabadítanunk. Ha ezt megtettük, akkor nem kell félnünk az öngyilkosság dühögő járványától. Nem fogunk ebbe a betegségre belehalni, — ha csak ennyikkel nem oltjuk ki életünket.

De mi is voltaképpen a pessimizmus? Nem szeretném ezen idegen szó definícióját megkockáztatni. Szögört bírálók hiányosnak, toleketlennek mondhatnák. Heine a pessimizmust «a szív fogadásának» mondja, Wieland «a lélek pófészkedésének». De legjobban jellemzte még Herder, a néköl, hogy megnevezte. «Annak gondolata, hogy vesztéségre szöletünk», úgymond, «gonosz démon. Bösköröm és csöppetegyet teszi az embert és szöljö, okozója balsorsunknak. Idejelekoran kell ezt a szellemet kiirtanunk.» S holott Leibnitz azt a tételt állítja fel,

fogják tudni csak helyesen megítélni a házi-teendőket végző munkálkodását.

Igy kell követni az angol-sporting-lady'-ket s akkor lesz piros arcszin, széles váll s erős szervezet, melynek elnyerése után lehet sportolni is.

Doktor Mész.

Városi közgyűlés.

Eperjes szab. kir. városának képviselő-testülete 1. hó 20-ánk, vagyis kedden tartotta rendes közgyűlését. A tárgysorozatot 12 pontból állított, melyek között néhány fontos, közérdekű kérdés is nyert megoldást. Csekélyebb fontossággal bírt a tárgysorozat 2. pontja, mely az 1907. évi éven esküdtészei szolgálatra kötelezettek névjegyzékének bizottsági megállapítása ügyében hozott polgármesteri előterjesztés vonatkozott és melyet a közgyűlés tudomásul vett. Tudomásul vette továbbá a rendkapitányi hivatal átvétele és átadása tárgyában tett városi tanács jelentést. (3 pont.) A tanács beajánlotta továbbá a rendfelügyelőnek ki nevezett Molitorisz Lajos pénztári tisztnek lemondási kérvényét. (4. pont.)

A vendéglő, kávéházi, kávémerési, kocsmai, sörházi és pálinkamerési ipar gyakorlására és ezek zárási tárgyában alkotandó kértrendbeli szabályozást ügyében előterjesztett szakosztályi javaslatot a képviselőtestület jóváhagyta. Emlékeztet meg az a mozgalom, mely az érdekeltek kévések részéről az annak idején alkottak és különösen a záróra vonatkozólag sérelmezett intézkedéseket tartalmazó statutum-tervezet ellen megindult. A kévések az alkotott szabályrendelettel felelőtlenség és memorandummal támadták meg és a belügyminiszter a felhozott indokok alapján a statutum módosítását tényleg el is rendelte. Ezen újabb, módosított statutum került most a képviselőtestület elé. Ennek rendelkezése szerint a kávéházi záróra most *éjjel után 2 órában* állapított meg. Egyéb rendelkezése is lényegesen eltérnek az előbb alkottakhoz a statutumhoz viszonyítottól.

Woloszinovits János és tsai, a közigazgatási építési vállalkozói, az értékesítői és az értékesítői engedélyek eladása iránt kérvényezték a városnál. A képviselőtestület az előterjesztett kérelmet oly értelemben intézte el, hogy a 2000 koronát tevő kötbér elengedése mellett külön meg 2000 kor-t fizet az építési vállalkozóknak többletmunka címén. Feltétlenül tű-

ték azonban ez ajánlatnak egész terjedelmében való elfogadást, mert visszaütés esetén a kötbér követelhetőséghez való jog felel, a többletmunka címén igényelt követelés érvényesítése tárgyában pedig a polgári perútra utasítatnak a vállalkozók.

A *szivattyú létesítés* tárgyában megtartott versenytárgyalásnak eredményére vonatkozólag előterjesztett szakosztályi javaslatot a közgyűlés határozattal emelte E szerint az eperjesi vízvezeték építésére vonatkozóan beadott ajánlatok közül Besze Antal és Tóth Jenő oklevéles gépész-munkások, budapesti lakosok általános ajánlatát, továbbá Zsigmond Béla oklevéles mérnök, budapesti lakosnak a kútfúrásra és a Fegyver- és gépjármű-tankok a Diesel-motorok és ezek tartozékai szállására tett részlet-ajánlatát oly értelemben fogadta el a közgyűlés, hogy az első helyen említt Besze és Tóth ajánlattevők a másik két részlet-ajánlatot magukévá tették. Eperjes város közönségével szemben mint egyedüli vállalkozók vállalkozásukra és felelősségüket a vízmű kiépítéséért. Megállapították továbbá a szivattyú tervezését és az építési feltételek értelmezését az építéssel tanácsos elnökelte által dr. Csatóy Ágost, Dessewffy Ferenc és Dóbiás Déle képviselőtestületi tagokat, valamint Bretz Sándor főosztályt bízták meg. Egy léppel tehát ismét előbbre vagyunk. Van már elfogadott ajánlat, van bizottság, van egy csomó határozat és több minnása azóta ez ügyben. De az, a miért mindez történt, meg nincs meg. Mikor lesz? Oh ezt kérdezték a helyőrtől, a suttogó szélölköktől, a tífuszjárvány szerencsétlen áldozatától... Am fellet nem jön majd kérdéseire. Vajon megérjük még az azt időt, a mikor a sok-sok beszéd, határozat, sürgétes, pusztító járványok és kértök, a sok nyomor végre valahára az eszme megvalósítását kieszközlik? Ki tudna megmondani? Egyelőre még mindig csak az a nota járja, melynek refrainje: várhatás babám, elvárhatás, elvárhatás...

Lakhatási engedélykérlet érné benyújtott többletdíjjel kérvények érdemi elintézése után a közgyűlés véget ért.

Miniszeri leirat a Thököly-hamvak ügyében.

Eperjes — Hatterben.

Mint értesülünk, br. Fehérvári Géza miniszterelnök a Thökölyhamvak hovatétele ügyében átiratot intézett Kés szélnék bocsátja minden reményeséggel. S alig, hogy a reményt elbocsátjuk, az öngyilkosság gondolata kopogtat ajtónkon. Az a gondolat, hogy földünk csak siralomvölgy, hogy a holtak boldogbábak az élőknel, hogy Schopenhauer szavai szerint: 'Valóság, hogy nyomorultak vagyunk és azoknak kell maradnunk', ez a gondolat eredményezi, hogy az ember mogorván és komoran járja földi útját, vagy elemelkedik az életről az öngyilkosságnak egyedül üdvözítő ölébe.

Lehet, éjszaka még annak is az ideje, a mikor fölönkölnök az öngyilkosságoknak is nyitnak tanszékek, akkor majd csak Schopenhauer pesszimistai fognak tanári alkalmazást nyerni. Addig azonban vegyük fontolóra, hogy csupa rózsák között a világ épp oly kevéssé állhatott volna fenn, mint csupa tövis között. Ezért övezte az Alkotó keze a világot bőlesen rózsákból és tövisből tornított koszorúval, melynek tüköje gyakran fáty sejt egy rajtnak, de kellemes kárpótást nyújt érte a rózsáknak.

Ha az egyes ember mérleget készít élete tapasztalataiból, az egyiknél a szenvedés számláján a másánál az örömei fogg többlet mutatkozni. De ennek csak

márk és Eperjes szab. kir. városok közönségéhez, valamint az eperjesi és késmárki ág hitv. ev. egyházközségekhez. A miniszterelnök átiratban megemlíti, hogy — miután Eperjes és Késmárk város lakói s a két város ág. hitv. ev. egyházközség tagjai között föltöbbség álltan, immár a politikai térre is átjártósdó hálomra keletkezett s folyik hirliapi úton ma is, kötelezősége tartja ennek a nemzeti kegyeleti szempontjából is véget vetni. Ezt úgy véli megfogynatgatásnak elérheti, ha a két ekelet terület hatósága által és általa egyenlő szóbann megnevezendő férfiakból álló bizottság elfogaladja minden történelmi okokat figyelembe véve véleményét kéri ki s *ennek értelmében fogja a megmáltathatlan végső szót kimondani.* A miniszterelnök átiratban közli, hogy ő Zsilinsky Mihály, dr. Thaly Kálmán és Thalyicz Lajos tudományos-akadémiai tagokat szándékozik a maga részéről a bizottságban való részvételre felkérni, egyszersmind megkéri a két érdekel város közönségét egy-egy, a két érdekel ág. hitv. ev. egyházközséget pedig két-két bizottsági tagnak a kiküldésére át. A miniszterelnök végül ama reményének ak kifejezését, hogy eleven bizottsági tagnak a véleménye alapján sikerüljen majd oly viták ügyet közmegnyújtásra eldöntenie.

Ime, az oly rég vajudó kérdés újabb erővel tör ki a bizonytalanság, szellemi csatorázás és versengés terére. Úgy mondták, hirdették, illetékes helyen hangoztatják, hogy Thököly hamvainak Eperjesben lenné elhelyezése befejezett, végleg eldöntött, megmáltathatlan tény. Lapunk is így értelemben foglalkozott vele. És most újból kezdődik a küzdelem. A miniszteri átirat alkalmas arra, hogy mindentént kinos megdöbbenést keltsen. Az átal, hogy az ügy újból a döntés stádiumába löki vissza, a vita, versengés, csatorázás új zsilippe nyílik meg. És egyre halványulni kezd a remény, hogy városunk kerül ki győztesként...

A bartfai hid gyalogjárójának kiszolesítése.

A m. kir. kereskedelmi ügyivóví megengedte, hogy az eperjesi utáti állomáshoz vezető állami közutat keresztessze és az eperjes-bartfai h. é. vasút pályatestéhez tartozó aljáró hidnek gyalogjárója a közlekedésnek megfelelő szélességre építtessék ki. Több mint egy évtized óta képzette ez az ügy örökös panasz, sérelmezés és vita tárgyát. A mikor ugyanis

az eperjes-bartfai h. é. vasút pályatestét kidpítve, a vasúti állomás fel vezető közutat a szóban forgó átjáró-hiddal két részre osztották, Eperjes városának közönsége tiltakozott a hid szerkezetére, valamint tulságos keskeny volta miatt. Eltekintve a szépségeti szempontok által megkivánt symmetria egyenes megoszlástól, az átjáró-hid oly annyira keskeny, hogy rajta jóformán gyalogjáró nincsen. A gyalogjáró alig egy méter szélességű, úgy, hogy té idején, a mikor fagy és hó borítja a keskeny járdát, a közönség kótlánlanság nélkül kell ahhoz, hogy nyak- és láböréssel megkell juthasson rajta keresztül. Szinte csodával határos, hogy ez, a közlekedés és forgalom szempontjából fölötte fontos helyén a városnak, idáig nagyjából baj, szerencsétlenség be nem állott. Városunk tanácsa ísméltelen sürgette a gyalogjáró és vele kapcsolatosan a hid kiszolesítését, de eredménytelen maradt minden rekrimináció. Az eperjes-bartfai vasút üzletvetősége a szükséges munkálatok teljesítésé magára vállalni nem volt hajlandó, sőt vitatta, hogy az állami feladatok képez, illetve ezen út az állam tulajdona, de különben is államhatárságúlag jóváhagyott tervek alapján készült el oly alkalmos és terjedelemben, miként ezáltal szertit létezik. Az ez irányban megkérészt miniszterium pedig a város kötelezőségének állította mindeztideig a munkálatok teljesítését Szóval: nem akadt senki, aki a város közönségének okozott sérelmet orvoslani hajlandó lett volna. Végre-valahára most megoldásra jut ez ügy a miniszter leirata értelmében. A vármegyei közigazgatási bizottság a közigazgatási bejárás határnapjával 1906-ik évi március hó 6-ikát tűzte ki, az összejevelti helyeül a városi táncstermet jelölték meg.

H I R E K.

* **Hazañas itentisztelet.** Az ág hitv. ev. d. 10 órában febr. 25-iken, vasárnap e. t. 10 órákor *hazañas itentisztelet* lesz.

* **Kirendelés.** A m. kir. igazságügy-miniszter *Kerekes* Pál tapolyi-irászi szolgabíró az eperjesi kir. ügyészségi megbízottul kirendelte.

* **Himen.** *Werther* Hugó békéscsabai jártékban, *Werther* Jakob helybeli köztisztviselőtől, alk. tekintélyes kereskedő fia, eljegyzte *Fischer* Irénke kisasszonyt, Faragó Béla gyáros, cs és kir. udvari szállító nővérét Zalacszerzegen.

hogy 'ce monde est le meilleur des mondes possibles', addig egy másik búvár, Schopenhauer, a ki napjainkban oly sok körnek kedvenc bölcsésze, azt vitatja: 'Minden, a mi létezik, megérdemli, hogy vesszen. Az élet olyan üzlet, a mely nem fedezik költségeit.' 'Homo hominis lapsus, az ember önmaga kútfeje minden bajának, szenvedésének. Ez a pesszimizmus bölcsészete, a mely nem ismer más nyugodalmat, mint a temető nyugalmát. Ha a pesszimizma konzervens akar lenni, azaz kell a nézete szerint hitvány világot elintézni előmozdítani, hogy önmagát tüntetse el befőle. Az ilyen fölfogásnak a pisztoly a folyomány; öngyilkosságnak vezet.

Társadalmi viszonyainknak pontos szemléje nem fogja tagadni, hogy az emberi élet minden terén kezd tető foglanni az ilyen sötétlédés szellem. Évekig szönetelt a forgalom. Pang a kereskedelem és az ipar minden ág. A nemzeti jólét nem képes kihívni azokat a csapásokat, melyek évek óta értek. A helyzet javulásának minden reménye hiúdnak bizonyul. Hába szabtunk határt a silyedségen. Nap-nap mellett látjuk, hogy tülárad rajta. Ilyképen csak természetes, hogy a reményeiben csalókozott ember végül

egényi az értéke és nem jogosít arra a következtetésre, hogy földünk siralomvölgy.

Földi létünkben gyakran gondok gyórtörnek. De a gond az élet attikai sója, megvő a romlásból, a poshadástól! Csak legyen a gond aktiv gond s ne passzív, a mely csak agyhalál s csöngedéssé áll, pesszimizmushoz vezet és öngyilkossággal végződik. A pesszimizmusnak honfűstidást és hazában a leghatározottabban meg kell tagadni, habár nem vehetm pártfogósságnak partnerét, az optimizmus sem. Ez ismét egyégy bajokkal jár karöltve. Egyáltalában a gyanakvós bizonyos foka ajánlatos minden +mus+ végül szóval szemben. A legtöbb káros és veszélyes fogalmat takar, mint: obscurantizmus, fanatizmus, abszolutizmus, panslavizmus, terrorizmus stb. Fentebb említettük, hogy a társalági nyelv még nem akadt találó idegen szó az öngyilkosság helyébe, de ha majd fölözze egyet, fogadni mernek, +mus- ra az végződni. A magyar ember egy +mus-t+ plántált csak át idegenből a nyelvbe: a muszjót. Bár ne tette volna! Meg is győltötte lelke igazságot. Érdt hát verjük ki a pesszimizmust szívünköl, földünköl s természet-

tes fia az öngyilkosság, hadd kövesse a százmikétsébe.

Az öngyilkosság második szilókóul az alszermémet említtetm.

A szegényérzet értelmi világnaknak gyöngyédvő a kirárodag az embernek tulajdonsága, a mely oly lényegesen megkülönbözteti az állatét.

De úgy vagyunk minden éreményel, a szegényérzettel is, mint az aranynyal, a melyhez hasonlít, a valódi szírnary nagy értékű, a hamis, salakos csak ámitársá szoligalt. Eképpen van valódi és hamis szegényérzet is. Különbötésük jól meg éktygmástól!

A valódi csillapottság a lélek egészségességében; a hamis azonban a sértett hüség. A szegényérzet értelmi világnaknak gyöngyédvő a kirárodag az embernek tulajdonsága, a mely oly lényegesen megkülönbözteti az állatét. De úgy vagyunk minden éreményel, a szegényérzettel is, mint az aranynyal, a melyhez hasonlít, a valódi szírnary nagy értékű, a hamis, salakos csak ámitársá szoligalt. Eképpen van valódi és hamis szegényérzet is. Különbötésük jól meg éktygmástól!

* **Halálózás.** Pécshívfali *Péchy* Erzsébet febr. 21-én, hosszú szenvedés után, életének 53-ik évében elhunyt. Temetése tegnap volt Pécshívfalán.

* **Széchenyi-köri zenésztétel.** A legközelebbi Széchenyi-köri zenésztétel, hamvazószórára s arra való tekintettel, hogy megelőző napoknál van, nem szerdán, hanem esztendőnk fog megtartatni.

* **Felolvasás.** A Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakosztályának febr. 21-ikén házastét tartott. *David Kornél* „Utazásom a sárosvármegyéi éremek körülményeinek felolvasása” című előadását az érdekes körülmények és részletek foglaltak el ezen mindnyájunkat oly közel érdeklő dologról. A szemlén és tanulságosan megért eddigi felolvasás keretében egyrészt megismertük nekünk miképpen nagy gazdaságát, másrészt közönségünk mérhetetlenül kedve közönyt, melyet a felolvasás címét képező eszmével szemben tanúsít. A közönség a felolvasást, melyet dr. Wallentini Samu olvasott fel, mindvégig ostanlan figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta, s a hatalmas tapsokból a szerzőnek és felolvasónak egyaránt kijutott. A felolvasást *Fabry* Viktor szavalata előzte meg, ki Temérdek „Ej párbaj” című költeményét szavalta, melyet átvezet, ügyes interpretáló képességgel.

* **A herteki uradalom aladása.** Anhalt-Dessau uralkodó hercege nagy-kiterjedésű herteki uradalmát — a melyt néhai atyja 1.400.000 k.-ért vásárolt meg — 3.300.000 k.-ért eladta Lancy Leu volt országgyűlési képviselőnek, az ismert nevű pénzügyi kapacitásnak. Hosszas alkudoások után febr. 22-ikén véglegesen létrejött az ügylet és így a herteki uradalom — a mely hadjanában Forgáchbirtok volt — most ismét magyar gazdát kap.

* **A tanítóképzőintézet tanárok kiegészítése.** Lukács György közoktatási miniszter részletes szabályzatot adott ki a tanítóképzőintézet tanárok kiegészítésére vonatkozólag.

* **Pályázat szolgái állásra.** A vallás-és közoktatásügyi min. ministeriuma a kir. kath. főgimnázium rendezői állásra márc. 10-ikéig pályázatot nyit. Teendőik: az intézetbeli seprés, tisztogatás, kiszolgálás stb. végzése. Előbbségek az igazgatóvalános, kath. vallású tanítással részesülők. A magyarul írás és olvasás, magyar nyelv képesség és honpolgárság elengedhetetlen feltételek.

ságnak köszönik létüket. Csak a túljáratott hűség hasonlít Shakespeare szerint a telhetetlen keselyűhöz, a mely késleltető fogvatyalt saját testére veti magát.

Számantalok sfinyöknék és bele is halnak a betegségben ezen logitkosabbjellegű. Tévésdés van, a ki a túljáratott hűségnek különleges női betegségnek tartja. A férfiak ugyancsak hűségük és a férfienyitk gőgja által, hogy bevalják, miszerint az erős-nem mentes tölt. Eppen kiváló férfiak: költők, művészek, írók, államférfiak, tehetségek, a kik elismerést várnak az ételtől, szoktak ebben a bajban leledzeni. Az elismerés, mely nem részüket volt, sóforrássá változik: mennél többet mernek és isznak belőle, annál hevesesebb és égetőbbé válik a szomjog.

És kivált, ha megtárgyaljuk tőlük egy szer az elismerést, akkor elfogja és maragcogja őket az álszegen, dühöngnek, dőnjöngnek, mint a lábteget és meg nem nyugoznak, a míg csak egykötősséggel által örökös békehez nem jutnak.

Szegeny marja gyakran a testleg vagy erkölcsileg bukkantak. És mégis hamis ez a szegeny, mert nincs oly mélység, a melyből nem vezetne vissza út az erkölshöz és kötelességhez. Fődünkön, a mely örökösen tengelyre körül forog, könnyen kerül a nagyságot, a mélység

A folyamodványok a ministeriumhoz címveze, az igazgatóságok küldendőik.

* **Igazságügyi-ministeri rendelet.** A mai napon Nyulányi ministeri tanácsos a minister megbízásából a következő leiratot intézte az összes államhivatalok vezetőihez:

Mihaztatási ügyet értesítem a Cimet, hogy a rendes évi vonatkozásai ki nem állította miatt jelenleg tényleges katonai szolgálattalre behívott pórtartalékosok által tisztviselőik, alisztelek és szolgák 8 héten túl is meghagynak polgári illetményeik élvezetében tényleges katonai szolgálattal egész időtartama alatt és polgári állásuk be nem töltetik.

Tehát az szomorú idő valami igazságtalást is hozott a pórtartalékosoknak.

* **Az Országos Középiskolai Tanárképző Intézet** Eperjesi Kör által rendezett *népszerű, tudományos felolvasások* X-ik szakasza fél életbe a beálló időszakban. Tíz év nem nagy idő a világ folyásában, de elég jelentékeny egy Kör belső életének, mely oly nemzedék újító feladatát, mint amilyenek önellen-szolgáltatásba szegődött az eperjesi Tanári-kör. Anyagi eszközök teljes hiányában, csupán fáradságot és csüggedést nem ismerő munkakedvűre támaszkodva, sikerült elérnie azt, hogy Eperjes városának a szép és jó iránt lelkesedni tudó, bár nem elég állhatatos közönségét a maga idejének eszméinek részeseivé tegye. Elérte azt, hogy a művelt nagyközönség figyelmét és érdeklődését munkásságára irányította, de nem tudott annyira szíven felfröszni, hogy fáradozásait kelvően méltányolja s munkakedvűitől újabb erőfeszítésekre sarkalva volna. S ha olykor-olykor közönségünk a közönségét ismét adta, nemokára ismét a régi közhírtó vett erőt rajta s a kis kirak, mely némi biztatást nyújtott — a helyet, hogy lángra lobbanva, egész valóját betöltötte volna — csakhamar kialudt. Minden év egy-egy újabb küzdelem az eszmék már-már hódolni kész, de elhatározatlan érvényesítésére még mindig nem eléggé eltökélt közönség szívének meghódításáért. Ostrom ostromot ért, a bástyák leomlottak, de a fellegvár állhatatosan ellenállt. S a küzdők heve nem hagyott alább... harcgyára egyre nőtt, de győzedelmeknél nem tudott rajta újabb tíz év fáradozás kioldani. Kérül meg, míg a város vár síkján elterjedtek s az eszme, melyet annyit küzdött s fáradozott, diadalra jut. De nem a hemes cöl fogja egyedül biztosítani a győzelmet. Nem az a tudat, hogy elvégre is a társadalom első és legzsenibb kötelezősége, a mennyiben anyagi erősség, engedik, tölteketel; támogatás nem minden oly nemzedéknek, mely az ifjúságnak lehetőleg teljes képzését és előmozdítja, látóköreit szélesbíti

helyére és az alantas a magasba. Mint a hogyan megbecsülhatatlan dőreség volna, ha valamely testi betegségét szegényből eltilonók az orvos elől, épp oly dőreség, ha valakik szívének, vagy lelkének bajt elejti és magával viszi a sárba, a helyet, hogy kellő eszközökkel segítene rajta. Gyakran elenged már szívnak pitvarának szűlőtetése is, hogy az hűde légáram megfújjassa az érteket és kedélyhangulatot illégtől legkórót.

Az alszémecmre is áll az, a mit Heine a pessimizmusról mond: a szívneg fogfajása az S tudvalójá, hogy ilyenkor a legelhátosabb szer: a fogg elváltatása.

Ha már megszabadítottunk agyunkat a pessimizmustól, akkor kizsönbőlük ki az alszémecmre is szívnöknél. Exportáljuk abba az országba, a hol a szegényeztet ritka porteká, a hol mindig hiány van szegényeztetben és bőség szegényeztetekben, abba az országba, a hol a sok nagy „mus” a despotizmus, nihilizmus, panszlavizmus uralkodik a sok mus-ka felett. Mi pedig tartás szemünk előtt és szívféljük meg halhatatlan Evroszunk Józsefnek szép szavát: „A ki vidám arccal tekint az élet folyómba, arra vidám arccal tekint vissza az élet vízenék tükörébe.”

s azt már zsenge korában azoknak a benyomásoknak befogadására bírja, melyek leendő hivatása teljesítésében szívtelő hirtelűen hames kétségbeesésről a második ok, mely mind jobban előírte nyomul s kielégített követel, az t. i., hogy a közönség idővel belátja, hogy maga érdekelt mozdítja elő azzal, ha a felolvasások halgatja, mert csak így módon lesz képes fenntartani azt a szellemi kapcsolatot, mely a múlt egyszerű s igénytelen közönségével, a jelen rohamosan fejlődő s mind jobban szétágozó életnyilvánulási között a benső összefüggést megteremti, ha azt akarja, hogy a kellő színvonalon maradjon, s az irányában támaszot kívánalmakkal szemben mindenkor győzelmesen állja meg helyét. Főleg az ifjabb nemzedék és főleg a nőknek a hűgylek látják majd hasznát, akik az életbe kilépve, a jelen mostoha viszonyok között rendszerint megszakítanak minden közösséget azzal, ami lelkiállagukat oly hatékonyan alakította s őket a szép és nemes, a jó és hasznos iránt fogékonytá tette. Mily szomorú az a világ cseszegő elvekre látni szoktak, akikre az élet még nem ró senmi felelő terhet s akik, mint a pillangók, gondatlanul napugrában, fényözönben perszerek meg fogókony képezetüket, ahelyett, hogy olykor a tudomány fényé-
n s világlánál oditénnek fél szomjas lelküket. Mikor ébred a társadalom arra, hogy a jelen kedvezetlen kínálkozó állomatra a maga előnyét a hasznára kiaknázza, s eljön-e az idő, mikor épen a társadalomnak az a része nem közönség szemlélője lesz az ilyen mű vállalkozásnak, hanem egyszenes irányítója? Hogy régen érzett szükséglet pótolnia, ki merné tagadni? A szándék megvalósna s a jelen kedvezetlen esztendőben nem szűllőkönnek, csak a főtényező álljon sorompóba. Addig is, míg ez az eszme tetet öltene, támogassa a Tanári-kör mostani munkájában, hogy maga elé tűzött feladatát híven betöltsse; hogy azt újabb és újabb cölök kitűzésére serkenesse. Csak a fokozott érdeklődés a közönséget, mely a közönség a megvele-vel szervekből, míg a közönség még legzsebb, a legnemesebb törekvés is a léleltésze, megbéjtása s telenségre kárthatozta. Hogy ez el ne következék, az egyes-egyedül a közönség jóindulatától s támogatásától függ. Sorozóköz a zászló alá, melyet kilenc éven át oly önzetlenul lobogtatott a Tanári-kör, melynek beszületését most meg fokozottabb mértékben, jobban felvértezve száll síkra, hogy célját mentől sikeresebben megvalósítsa! A cöl legbübbök előtt nem ismeretlen. Nemesek tudományos ismeretekre akar közölni oly formában, hogy azok maradási-értékűek és az eszmei telenségre álló esztendőket biztosítsa, hanem egyáltalán nem nyújtani arra, hogy a művelt közönséget azoknak a vezérművészek részeseivé tegye, melyek a modern világban egészen és részben foglalkoztatják. Első sorban azok, melyek bennünk, magyarokt közönlőnk érintenek. A közönlő jelenségekre saját szemünk elől, hogy belőlük min mutat, ami reánk nézve becses s jelentőségűet bírhat, követéremények állítsa előtt. S mindzet oly egyének részéről, akik ezeknek nem távoli szemlélők, hanem közvetlen megfigyelők, tanúi voltak: s akiknek egysége maga is figyelem érdemel, már csak azért, mert eljött javát általánosan az esztendőket megújítóval töltötték. Csak részben idegenek előlünk, mert munkásságukért a hír szárnyaira vette neküket s büszkén hordozta meg az ország határain belül. Hozzánk is előnknek, hogy a nemes cöl érdekében, a tanulóifjúság kirándulásai alapja javára s valamennyünk ismeretnek gyarapítására érdekesnek szívtelők s örvényesek hirokét.

Felvetésainkat a következő napokon tartjuk meg:

1. *Marcius 3-án* Baróti Balogh Benedek sz. fővárosi tanártól: Japán-országokról. A japán dalokat zongorakísérettel mellett éneklő B. Balogh Benedek úrnő.

2. *Márc. 17-án* Herr Ferenc úrnő, Calderoni és T. cég főnökelett: Utazás a föld körül Amerikán, Kínán, Mandzsurián és Szibérián (a Vetteltől kezdve).

3. *Márc. 24-án* Vujász János kir. kath. főgimn. tanártól: Rosszút és Hercogovina. (Vittérképekkel).

Relapsó új a három felolvasásra személynöknél 2 kor., tanulóknál 1 kor. Minden egyes előadásra külön is lehet váltani jegyet 1 koronáért a helyszínen.

A felolvasások, mint eddig, a vármegyében nagyteremben szombaton este 6 óráról 7 óráig foglalkoztatni. Az aláírókakat március hű 3-ikéig kérjük, hogy a helypé-
gyeket idejelőre kiküldjék.

Aláírás: Fekteszék Köcsk Árpád, Révai Samu, Scholze A. és Fia s Cattarino S. urak üzletében. A felolvasások tisztázódelmetét a helybeli két főgimnázium kiránduló-alapja javára fordítjuk. *Eperjes, 1906. febr. 20. az eperjesi Tanári-kör elnöke.*

* **Művelőveléi színelőadás.** Az Eperjesi Széchenyi-kör kizsebbi vidéki választmány *február 25-ikén* Kiszsebben művelőveléi színelőadás rendezet. Színe körül Mozer G. „A könyvtárnok, vagy a két Adórköt. c. négyfelolvasás végítéte.

* **Abba elközbása.** Báró Ferjérvó Géza mint pénzügyminiszter, a pénzügy igazgatóságokhoz rendeletet bocsátott ki, a melyben őket az önként befizetett adóknak hatóságai fedezet mellett való átveleire utastja.

* **A népkönyvja jövevény.** *Közönlőnyelvény.* Örv. Klein Jakabné úrnő 10 kor.-t s Zaher Géza 1 kor.-t adományozott az írt. Nőegylet népkönyv-alapja javára. A kegyes adományokért hála köszönetet mond az elnökség.

* **A vízvezeték építésére vonatkozó szerződés megkötése.** Mint értesülünk, Becsey Antal febr. 28-ikán, szerdán személyesen látta Eperjesre, hogy a vízvezeték építésére vonatkozó szerződést aláírja.

* **A matórkői rész ér** e kifogástalan minőségű felújításért szerez kaphatók Eperjesen Cattarinál.

* **A közlegetők érdekében.** A Sárosvármegyéi Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmány legutóbbi ülésen elhatározta, hogy — tekintettel a közlegetőkre az állattenyésztés fejlesztésében való nagy fontosságára — felkéri a vármegyéi alispánját, hogy a mezőrendésügyi törvénynek a legelső jókarbantartására vonatkozó részét a járók megőrzéséig biztosítási tagok közreműködésével szigorúan hajtassa végre.

* **Elvesztett.** Krajnyák János eperjesi lakos a Kossuth Lajos-utcán elvesztette különféle ökmányait. Megtaláló a ráznéve anyagi érdeketlen dolgokat a városi rendőrség útján juttathatja vissza tulajdonosához.

* **A Magyarországi Kárpátgyeget** Eperjesi Osztláya a következő értesítést teszi közzé: Tisztelettel tudatom, hogy az *arcképek igazolmányok* megérkeztek s az Osztlágy pénztárosnál (Theisz Á. üzletében) átvételők. Több egyesületi tag óhajának ervege, tudatom, hogy márc. végéig az Osztlágy fogja közvetíteni az arcképek igazolmányok kiváltását. Azért kérem az érdeklődő t. tagokat, hogy a végett a pénztárosnak arcképekért adják át s a tagsági díjat (4 kor.-t) az igazolmányokért járó 20 fillérvény költségek fizetéséle. Megjegyzem, hogy egyesületünk központja által kieszakított tagyegység kedvezményehez újabban Osztlágy által megvált területen biztosított kedvezmények is járultak, a melyeknek élvezete csakis arcképek igazolmány mellett lehetséges. Eperjes, 1906. febr. 22. *Szatmari* Frigyes, ügyv. elnök.

* **Fehérműt és ruhát** kémel mindenki, ha a Haltenberger-éke kassai gőzmozgó s festőedény tisztított. Átvételi iroda Eperjesen *Thais* Ármán gyermek-éke és díszműt-üzletében.

* **Hodik százados pórt.** Olvasónk bizonyára még nagyon jól emlékezik arra a borzáló beszélgetésre, a mely Hodik Ferencnek, a 32. vadaszázalag Eperjesen állomásozó századosával Kassán szep. 2-ikáról 3-ikára virágó éjjele, a mely hadgyakorlatok alatt történt. Hodik tisztvárosul mulatozott s éjféli körül hazatért a lakására. A nagy sötéttség miatt térdelőzetlenül tapogatódozott, míg egy két-szárnyú úvegátozóhoz ért, mely az udvari

folyósót szegélyezte. Hodik azt hitte, hogy szobájába talált, az ajtót kinyitotta és a következő pillanatban a mélyébe zuhant. Az első emeletől az udvari kövezetre esett, a hol vértől elborította a testét. A házmester találta meg először a szencsenedlenül járt századost, majd megérkezett az ügyeletes rendőrtisztviselő a rendőrvonalal. Rogtán észállították a sebesültet a katonai kórházba, a hol három hónapig fektült betegesen élet-halál közt lebegve. A vizsgálat kiderítette, hogy Sekulic Mián házáir a hibás a balesetben, mert a folyósót üvegajtó nem zárta be, és ezért gondatlanságból okozott súlyos testi-sértsé miatt megindult ellene az eljárás. A napokban volt ebben az ügyben a tárgyalás a kassai kir. törvényszéken. Az ítélet értelmében Sekulic Mián 400 korona fő- és 200 korona mellékintézésre ítélték. Hodik Ferenc 30.000 korona kártérítést is követelt, de a törvényszék ezzel a kártérítési igényével a polgári per útjára utastotta.

* A gyümölcsfaisztogatásnak Keskemenéten szokásos módja országente igen jóval eltér. Ez a módszer tulajdonképpen abban áll, hogy a gyümölcsfákat az élő

időszakban 1 1/2-ös kéménjjal bepermetezik, illetőleg a fatörzseket mérsékelve kevert kéménjjal bemazolják. Minthogy a gyümölcsfák kéménjjal való kezelését okvetlenül a rügyfakadás előtt kell végrehajtani, figyelmet kell fordítani a kéménj idejével beszerezésére. A kéménj Keskemenéten Mayerfi Zoltán permetszőanyag gyáronál — használtai utasítással együtt — költségtől 64 fillérről rendelhető meg.

* Harmadosztályú kocsis a gyorsvonat. Mint egy ipari szaklap jelenti, a kereskedelmi minisztériumban érkeztetelt volt, a mely Vörös László miniszterelnöke által véleglegesen elhatározta, hogy a jövőben a gyorsvonatokhoz az ipari és kereskedelmi utazók számára III-ad osztályú kocsikat csatolnak.

* Közlemény. Közhírré tették, hogy az új általános vámtarifaf. évi március 1-jén lép hatályba. Az érvényben lévő vámtarifaf. alapján azon áruk kezelendők, a melyekre vonatkozó bé- vagy kivételi vámvállalások az általános vámtarifáról szóló törvény 5. §-a értelmében legkésőbb

február 28-ikán azon vámvivatalknál bemutatattak és beajátstromoztaták, a hol az árú megérkezett vagy beraktározott. Az árúkra nézve azon vámvállalások alkalmazandók, a melyek a bevételi vagy kivételi bevallás bemutatásakor érvényben vannak. A bevételi bevallás február 28-ikán d. u. 6 óráig a hivatalos záróráig fogadtnak el. Ez ezen időpontot túl bejelentett árúk új általános vámtarifaf. alapján kezelendők meg azon esetben is, ha azok márc. 1-je előtt érkeztek. A vámvivatalkok csak oly árúkra vonatkozó bevételi nyilatkozatokat fogadnak el, a melyek a vámi, vasúti és postahivatali rakatárakban, valamint hajózási ügynökségek rakatárakban helyezték el, továbbá azon árúkra vonatkozólag, a melyek tekintetében a rakodó-nyilatkozat letétele és beajátstromoztatott. A kivételül a jelenlegi vámtarifaf. csak akkor alkalmaztathatik, ha az árú febr. 15—28-ika előtt vagy aznap kivételre bejelentették és ha az árúnak a külföldi hajókba vagy vasúti kocsikba való berakása, a melyeken a külföldre szállítást, fognak 1906. február 15—28-ikán, a munkálatok befejezésére kitűzött határidő előtt, vette kezdetét.

* Állati ragadó járványos betegségek állása: *Sertisorbanc*: Tapolyi J.: Hankvágás — *Sertisorbanc*: Alsótarcazi járás: Sögyülész. — *Veszesség*: Felsőtarcazi járás: Orkuta.

Karhatalmi készülődések.

Gyülekezési jog és szólásszabadság!

Már tegnap óta sűrű egymásutánban vonultak végig városunkon csendőrréjára. Ezek a csendőrök Bártfára és Zborzóra mennek, a hova 150 csendőrt Zborzopotostanak Ugancsenc Bártfára és Zhorára 100—100 katonára utazott Kis-szebenből, hogy megakadályozzák azon négyülések megtartását, melyen Bittó Dénes és Artaj Mihály országgyűlési képviselők akarják beszámoló beszéjüket elmondani. Eperjesről tegnap a délelőtti 11 órási vonattal 100—100 ember utazott Nagymihályra és Homonnára. Az itteni kaszárnyákban szigorított készenlét járja a további parancsokat.

Kiadja a szerkesztőség.

== Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár. ==
58—1906. számhoz.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-pénztár részéről közhírré tették, hogy fenti szám alatt **másodtisztviselői állás**

betöltésére hirdett *pályázat határideje f. évi márczius hó 15-ikéig meghosszabbítottat.*

Eperjes, 1906. évi február hó 23-ikán.

Schreiber N. Ignác s. k., Sziklai Henrik s. k., titkár. igazgatósági elnök.

Szép ottoman
ON OBY
jókarban lévő varrógép
eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Üzlethelyiségem
— állványokkal együtt —
kiadó.
Werther J.
Eperjesen.

Kristály tisztá forras-víz
BERGER KÁVEHÁZBAN
Legmegízhatóbb ivóvíz.

Meglepi jó hatásának bizonyult
— írja *Kosztik Ferenc*, dr. *Kissaffy Alajos*, a budapesti m. kir. államrendőrség főorvosa, dr. *Tóthfalussy Gyula*, a máv. h. főorvosa, *Hendy Szabó László*, belügy. tan., bíró *Bingyi Parkasné*, számtalan előkelő orvos stb. —
a **székelyhavasi**
Indaszesz
sósorszesz
csúsz, rheuma, fejfájás minden
meghülésből származó bajok ellen.
Eperjesen kapható: *Moltorisz István* gyógytárában, *Ben Simon*, *Dahlstrom Károly*, *Schönfeld Izidor* és *Pálesch Árpád* uraknál.

Kurima községben
egy jókarban lévő ház
mellékhépcületekkel
(istálló, kamarák, kocsiszín, csűr- stb- vel együtt) szabad kézből **eladó.** A ház mellett van egy 2 hold (magyar hold) kiterjedésű **kert.** A házhoz tartozik azonkívül egy, a falu határában fekvő 8 magyar hold **szántóföld** II. oszt. Cím: *Vass István* magánmérnök Kurimán.

Tiszta
MAKULATURA-PAPIROS
eladó lapunk kiadóhivatalában.

AJÁNDÉKNAK
alkalmas platina-, valamint aquarell-kivitelben készített fényképnagyítások, úgyszintén olajfestésű **szenképek**
DIVALD műintézetében
(Eperjes, Kassai-út 3. sz.)
mérsékelt ár mellett megrendelhetők.
A fényképeszeti műterem bejárójában a kiállított fényképek és nagyítások megtekinthetők.

Tüdőbajt.
Képleget, elnyelőkészletet, erős meghibésítő gyönyörű
Halápi-főle
Kársta-szörp
127 üveg van 6 koronán
Kapható:
„Anagy-nyelőkészletben”
Eperjes, Kassai-út 63. sz.